

SÈRIE 4

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Plutarc, Vida d'Alexandre 29.1: Alexandre organitza festes i concursos a Fenícia.

[ὁ Ἀλέξανδρος] εἰς δὲ Φοινίκην ἐπανελθὼν ἐξ Αἰγύπτου, θυσίας τοῖς θεοῖς καὶ πομπὰς ἐπετέλει καὶ χορῶν καὶ τραγικῶν ἀγῶνας, οὐ μόνον ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀμίλλαις λαμπροῦς γενομένους. Car els reis de Xipre eren els patrocinadors, com a Atenes eren triats els patrocinadors per sorteig entre les tribus, i rivalitzaven els uns amb els altres amb una ostentació impressionant.

ἡ Φοινίκη -ης : Fenícia

ἐπανελθὼν del verb ἐπανερχομαι

Traducció

Alexandre, quan va tornar a Fenícia des d'Egipte, va realitzar sacrificis als déus i processons, i també concursos de cors i de tragèdies, que van ser brillants no només per l'aparap, sinó també per la competència.

2. Exercici de sintaxi

[2 punts]

a) Marqueu quina de les següents afirmacions és certa:

El text en grec està format per

- **una sola oració**
- una oració principal i dues subordinades
- dues oracions coordinades
- tres oracions coordinades

b) Al text en grec hi ha 2 participis

- Quins són?

ἐπανελθῶν i γενομένου

- Amb quina paraula concerta cadascun?

ἐπανελθῶν amb el subjecte, [ὁ Ἀλέξανδρος], i γενομένου amb ἀγῶνας

- Quins complements porta cadascun?

El primer, εἰς δὲ Φοινίκην, circumstancial de direcció, i ἐξ Αἰγύπτου, de procedència.

γενομένου, el predicatiu λαμπροῦς, i els datius de causa o d'instrument ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς ἀμίλλαις

OPCIÓ A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Escriviu cada paraula de les següents al costat de l'anàlisi morfològica que li correspongui:

γένει, γόνυ, γίγνη, ἐγένου, γοῦν

a) partícula asseverativa

γοῦν

b) 2ª persona del singular, present d'indicatiu, veu mitjana

γίγνη

c) datiu singular, substantiu neutre

γένει

d) nominatiu, vocatiu i acusatiu singular, substantiu neutre

γόνυ

e) 2ª persona del singular, aorist d'indicatiu, veu mitjana

ἐγένου

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu una paraula en català o castellà derivada de les següents paraules gregues:

Ex. ὁ λόγος : lògica

ἡ γραφή > **geografia**

ὁ θάνατος > **tanatori**

πολύς > **polifonia**

γυμνός > **gimnàstica**

ἀκούω > **acústica**

ὁ ἡγεμών > **hegemonia**

ἀρχαῖος > **arqueologia**

ὁ κυβερνήτης > **cibernètica**

ἡ γυνή > **ginecòleg**

τὸ πρᾶγμα > **pragmàtic**

5. Exercici de cultura [les respostes incorrectes descompten] [2 punts]

Marqueu la resposta correcta

- Medea és una obra dramàtica escrita per
 - a) **Eurípides** €
 - b) Aristòfanes €
 - c) Sòfocles €
 - d) Hesíode €

- El déu Apol·lo va matar
 - a) **Pitó** €
 - b) el Minotaure €
 - c) l'Esfinx €
 - d) la Medusa €

- Èdip va tenir quatre fills amb la seva esposa i mare. Només una d'aquestes respostes conté els quatre noms correctes. Indiqueu-la.
 - a) **Ismene, Antígona, Etéocles i Polinices** €
 - b) Iocasta, Antígona, Etéocles i Polinices €
 - c) Ismene, Antígona, Pílades i Polinices €
 - d) Ismene, Antígona, Orestes i Polinices €

- A finals del segle VI aC, un d'aquests personatges va endegar unes reformes polítiques que es consideren l'inici de la democràcia atenesa. Quin d'ells va ser?
 - a) Pèricles €
 - b) Pisístrat €
 - c) **Clístenes** €
 - d) Temístocles €

- Amb quina d'aquestes frases comença l'Odissea?
 - a) **"Parla'm, Musa, d'aquell home d'enginy multiforme..."** €
 - b) "Muses de Pièria, vosaltres que amb el vostre cant doneu glòria, veniu i canteu Zeus..." €
 - c) "Canto les armes i aquell home que de les costes de Troia va arribar el primer a Itàlia..." €
 - d) "Canta, deessa, la còlera funesta del Pelida..." €

OPCIÓ B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Totes les paraules de la llista següent estan en datiu singular, llevat de dues. Subratlleu-les.

ἀνδρί

φύσει

σώματι

πατρί

ψυχῇ

ταχεῖ

μεγάλῳ

γυναιξί

πολιτεία

θεοῖς

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu una paraula grega de la qual deriven les següents, tenint en compte la indicació entre parèntesis:

Ex. filosofia, sofista (substantiu) : ἡ σοφία

- Mesopotàmia, hipopòtam (substantiu) ποταμός -οῦ
- hipotens, hipòtesi (preposició) ὑπό
- megalític, megafonia (adjectiu) μέγας μεγάλη μέγα
- biosfera, microbi (substantiu) βίος -ου
- apòstol, epístola (verb) στέλλω

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent i responeu amb un redactat que inclogui les qüestions plantejades (200-300 paraules) :

Una nau que solca el riu amb el soroll dels remes; una noia a la proa i al seu costat un hoplita; un home que entona un cant acompanyat de la cítara i amb una alta tiara al cap; i una serp que repta enrotllant el seu cos en una alzina sagrada, i el cap pesant, per culpa de la son, li penja cap al terra. Pots reconèixer el riu: es tracta del Fasis, i també Medea, i l'hoplita de la proa ha de ser Jasó, i, per la tiara i la cítara que veiem, entenem que es tracta d'Orfeu, fill de Cal·líope, situat entre tots dos. Medea, després de la prova dels braus, ha adreçat un fetill a la serp per fer-la dormir, i la pell del moltó d'or ha estat robada; tot seguit, els mariners de la nau Argo han fugit, mentrestant l'acció de la noia ja ha estat descoberta pels colcs i per Eetes.

Filòstrat, Descripcions de quadres 3.11

- Per quina famosa expedició és coneguda la nau Argo? Quin era l'objectiu d'aquesta expedició?
- En quin punt de l'aventura es troben els protagonistes en el quadre que descriu l'autor del text?
- Expliqueu breument com segueix el mite: on aniran?, què els passarà?, per quin fet esgarrifós esdevindrà famosa Medea?
- El text esmenta també Orfeu: digueu per quina habilitat especial és conegut aquest personatge mitològic.

L'Argo és la nau en què Jasó va anar a la Còlquide acompanyat pels argonautes, a buscar el toís d'or que li havia promès al seu oncle Pèlias. Després de passar per diversos episodis, quan Jasó i els argonautes han arribat al regne d'Eetes, el pare de Medea i custodi del toís d'or, són ajudats per la princesa que s'enamora de l'heroi. En el text és relatat justament el moment que Medea intervé adormint el monstre que vigilava la pell del moltó, per tal que Jasó la pugui robar i emportar-se-la. Tanmateix a palau ja s'ha sabut la notícia que Medea fuig amb Jasó, i el seu germà Apsirt surt a buscar-los, però Medea, folla d'amor pel grec, mata el seu propi germà esquarterant-lo, i s'embarca amb ell de retorn cap a Iolcos, la pàtria de Jasó.

Un cop a Iolcos, Jasó va donar la pell del moltó a Pèlias, però aquest va morir a mans de les seves pròpies filles per la intervenció fetillera de Medea. Tots dos fugen a Corint, on creixen els seus dos fills, fins que Jasó es compromet amb Glauce, la filla del rei. Medea, repudiada i humiliada, decideix venjar-se de Jasó matant Glauce, d'una banda, i els seus propis fills, d'una altra, fet pel qual Medea esdevé la matricida mítica, tema desenvolupat per Eurípides en la seva tragèdia homònima.

Quant a Orfeu, un dels argonautes, és conegut per la seva habilitat musical i per la seva davallada als inferns en un intent de recuperar la seva dona Eurídice del regne dels morts, després d'encantar la deessa Perséfone amb la seva música.